

SŁOWO

„SŁOWO“ wstępuje we wszystkie prawa i przyjmuje wszelkie obowiązki „Gazety Krajowej“.

Wychodzi codziennie z wyjątkiem dni poświęconych.

Redakcja i administracja Ad. Mickiewicza 4. Tel. 228. Otwarte od 9 do 3.

Prenumerata miesięczna z dostarczeniem do domu oraz z przesyłką pocztową mk. 1200.

Cena ogłoszeń: Wiersz non-parelo w jednoszpaltowy: przed tekstem 300 mk.; w tekście 400 mk.; za tekstem 160 mk.

W numerach świątecznych o 25 procent drożej.

MAI-MAI

SZUSTOWA

Żądajcie

wszędzie.

Sprzedaz detaliczna

Na sezon jesienny otrzymano duży wybór materiałów wełnianych i bawełnianych na ubrania damskie, męskie i paltoty. Bielizniane i pościelne.

Wileńska 27, „Wschodnia Spółka“.

Na prawo...

W obecnych wyborach dużą ilość mandatów zdobędzie Chrześcijański Związek Jedności Narodowej. Nasuwa się pytanie w jakim stosunku do tego Związku znajduje się stronnictwo Demokracji Narodowej? Odpowiedzią na to pytanie jest kategorię twierdzenie, iż Chrześcijańska Jedność Narodowa a stronnictwo Demokracji Narodowej to jedno i to samo, a raczej iż Chrz. Jedn. Nar. jest tylko organizacją wyborczą Narodowej Demokracji.

Na czym są oparte nadzieje wyborcze Demokracji Narodowej. Na tem, iż opinia kraju całego poszła na prawo. Narodowa Demokracja wstępuje w szranki wyborcze jako najbardziej skrajne ugrupowanie prawicowe. Na tem polega jej siła.

Owzrot opinii na prawo daje się odczuć nie tylko wśród inteligencji i klas oświeconych, które od roku 1918 do chwili obecnej odbyły całą podróż ideową. Jeżeli się porówna Stronnictwo Niezawisłości Narodowej z p. Downarowiczem na czele, stronnictwo, będąc emanacją socjalizmu na inteligencje skrajnie radykalne, bolszewizujące z dzisiejszą Unją państwowo-narodową z tymże p. Downarowiczem, to człowieka myślącego zdumienie ogarnia na myśl, na ile polska inteligencja pracująca poszła na prawo w swych przekonaniach politycznych.

Nie mówimy więc o inteligencji, mówimy o nieinteligencji, czyli o tak zwanym ludzie. Lud ten można podzielić na trzy kategorie. Pierwszą stanowią ludzie, których dziś jeszcze emocjonują wieści i okrzyki. To jest kontygent wyborczy stronnictw lewicowych. Druga—ludzie zniechęceni do wieców i okrzyków, właściwie tłum reakcjonistów, nie umiejący przełamać swej nieufności do tego wszystkiego, co pachnie „panem“. Tacy są bardzo liczni i tacy głosować wogóle nie będą. Wreszcie grupa trzecia, którzy są rozumowo zniechęceni do stronnictw lewico-

wych. Ci będą głosować na Chrz. Jedn. Nar. I ci przy obecnych wyborach będą znacznie liczniejsi niż przy wyborach roku 1919.

Inteligencja nie będzie głosowała na Chrz. Jedn. Nar., gdyż o ile to ugrupowanie posiada zdolności organizacyjne, o tyle nie posiada żadnych zdolności politycznych. Chwile, w których koncepcje nar.-dem. biorą górę, są chwilami klęsk narodowych (traktat Ryski). Ale inteligencja stanowi przy wyborach *quantite negligible*, zaś głosująca na Chrz. Jedn. Nar. nieinteligencja nie ma możliwości kontrolowania zdolności politycznych swych posłów. Głosuje „na prawicę“, zgodnie ze zwrotem opinii, który się dokonał w całym narodzie.

W ten sposób Chrz. Jedn. Nar. monopolizuje na swą korzyść ten wielki zwrot opinii politycznej, wykorzystując reakcję polityczną, którą w Polsce wywołał bolszewizm.

Czy słusznie? Czy Demokracja Narodowa naprawdę jest prawicą polityczną i społeczną? Czy naprawdę jest tą organizacją, która może odegrać konserwatywną stronę pracy państwowej?

Bynajmniej. Demokracja Narodowa nigdy prawicą nie była i być nie może i nigdy nie potrafi się zdobyć na to, aby wypełnić dobrą rolę czynnika konserwatywnego w rządach nad państwem i narodem.

Wprawdzie niektórzy z publicystów demokratyczno-narodowego obozu na swój sposób pojmują konserwatyzm. Według dowcipnego określenia jednego z dzienników warszawskich, patent na konserwatystę obóz Ch. J. N. wydaje na podstawie swoich raportów kasowych. Ten, kto złożył 10 milionów na fundusz wyborczy Ch. J. N. jest dla nich konserwatystą, ten, co nie dał nic—carskim i habsburskim sługą i podnóżkiem, ugodowcem, kataryniarzem, poplecznikiem Rady Regencyjnej, masonem i socjalistą, według bogatego

Uwadze Kooperatyw Związków i Kółek.

Jedynе chrześcijańskie źródło zakupu towarów bławatnych, jakoto: wefen, szewiotów, kangarów, kortów, cągów, oksfordów, płócien, madapolamów i t. p.

PO CENACH ŚCIŚLE HURTOWYCH

W SKŁADNICY „KOŁA POLEK“

Warszawa, Nowy Świat 72 (w podwórzu).

UWAGA! Na żądanie służymy chętnie bliższą informacją.

Modne perfumy francuskie

„MON-IDEAL“ fabryki perfum „Costa“

Są do nabycia w większych składach aptecznych i perfum

Poszukuję mieszkania

Może być na Antokolu, Zwierzyncu, Zakęcie lub innym przedmieściu. Może być z inwentarzem. Od dwóch do pięciu pokoi z kuchnią. Oferty redakcja „Słowo“ pod W. K.

w takich wypadkach słownika „Gazety Warszawskiej“.

Otóż konserwatyzm jest czemś innym niż finansowem przedsiębiorstwem dla organizacji wyborczej Ch. J. N. A obozowi demokratyczno-narodowemu brakuje znamion dla konserwatyzmu najbardziej istotnych. Dlatego też mylą się bardzo ci, którzy sądzą, iż demokrację narodową przerobić będzie można na namiastkę kierunku konserwatywnego.

Wyciżmy kilka istotnych znamion ideologii konserwatywnej i metody konserwatywnej. Czy choć jedno z nich jest reprezentowane w tych stronnictwach, dla których zbudowało ideologję stronnictwo narodowo-demokratyczne i które dziś jeszcze są przez narodową organizację kierowane. Np. państwowość, monarchizm, imperjalizm, zachowawczość pod względem układu społecznego.

Co do państwowości, to obóz demokratyczno-narodowy czasami przemawia takim tonem, iż zdaje się, że się wobec współczesnego państwa polskiego znajduje w tym samym stosunku, co rosyjska emigracja wobec R. S. F. S. R. Że współczesne państwo polskie jest czemś dla tego obozu bezwzględnie wrogiem i nienawistnym. Przy najmniej tak się wydaje po przeczytaniu zeszytów „Myśli Narodowej“, albo po artykułach p. Strońskiego, który z typowym dla niego żydowskim temperamentem pisał o tajonym przez Józefa Piłsudskiego sentymencie do Niemiec, w chwili gdy Naczelnik Państwa był witany w Paryżu. Zdaje się, że taki jeden przykład wystarcza. Oczywiście, zarazem apasztwowości bynajmniej nie można obrzucić wszystkich kandydatów listy Nr. 8, ani też nawet wszystkich członków stronnictwa narodowo-demokratycznego. Ale p. redaktor Stroński zajmuje czołowe miejsce na liście Nr. 8 w okręgu miasta Warszawy.

Po drugie monarchizm. Instytucję monarchiczną, jako symbol istnienia państwa i jako archime-

desowe oparcie konieczne dla należytego funkcjonowania ustroju parlamentarnego uważamy za składnik programu konserwatywnego. Poseł Głabiński w r. 1918 wołał na wiecu w Krakowie: „Kapral niemiecki więcej jest dla mnie wart, niż regent“. Przez nieprzebiegającą w środkach agitację, zwróconą przeciwko Radzie Regencyjnej, obalono w Polsce możliwość utrzymania instytucji monarchicznej.

W lecie r. 1918 pokazywano odznaki legionu polskiego bohaterko walczącego we Francji. Były tam orły bez korony. Tak postanowił paryski Komitet Narodowy na wiele miesięcy przed Thuguttem. Hr. Zamojski, demokratą narodowy złożył rządowi francuskiemu memoriał, iż „Niemcy chcą narzucić Polsce króla, cały naród jednak życzy sobie republiki“. Nie socjaliści, lecz Koło Międzypartyjne w Warszawie pierwsze wywiesiło hasła republikańskie w Królestwie.

Imperjalizm.—Obóz demokracji narodowej swój nacjonalizm przeciwstawia imperjalizmowi. Bardzo słusznie, gdyż nacjonalizm Demokracji Narodowej, skopjowany z doktryny żelaznego kanclerza, nie ma nic wspólnego z imperjalizmem tradycyjnej ekspansji polskiej na wschód. Stara się on tę ekspansję odrzucić, powstrzymać, państwo polskie skurczyć i ścieśnić do obszarów etnograficznie polskich.

Wreszcie zachowawczość społeczna. U nas N.-Dem. rzeczywiście skupiała koło siebie czynniki rozważli społecznej, ale czy tak było wszędzie. Z obecnych wyborów do Sejmu Śląskiego z list bloku narodowego weszli sami pół, albo ćwierć inteligenci. Tosamo było przy wyborach do Sejmu Ustawodawczego w r. 1919. Dopiero obecnie, gdy się dokonał zwrot w opinii całego narodu, obóz demokratyczno-narodowy wywiesił sztandar prawicy i konserwatyzmu społecznego. Ale należy pamiętać, iż nacjonalistyczna

LECZNICA CHIRURGICZNA D-ra Dembowskię

Wilno Mała Pohulanka 9
przyjście od 10—12 i od 4—5.

doktryna narodowej demokracji została zbudowana na idei ludowej, nie konserwatywnej i że ta ideologia jest czemś poważniejszym, stałszym i bardziej trwałym, niż chwilowe wymogi przedwyborcze. Cat.

Zjednoczenie Państwowe na Kresach.

Zjednoczenie Państwowe na Kresach rozwija coraz energiczniejszą działalność wyborczą, wzbudza duże zainteresowanie wśród szerokich mas bezpartyjnych; aby zasięgnąć bardziej wyczerpujących informacji o podstawach ideowych tej organizacji, zwróciłem się do p. Jana Piłsudskiego, kandydującego na posła z listy państwowej zjednoczenia z prośbą o poinformowanie.

Zjednoczenie—rozpoczął p. Jan Piłsudski — jak wskazuje już sama nazwa, ma na celu jaknajściślejsze zespolenie Kresów z Macierzą Polską, i co zatem idzie, zjednoczenie się nie opiera o partje polityczne, mające tylko ciasne interesy partyjne na oku, a zgrupowało stronnictwa i wogóle wszystkich, którym dobro państwa jedynie i państwowość polska jest hasłem. W ten sposób Zjednoczenie Państwowe Kresów staje się przeciwieństwem Bloku Mniejszości i jednoczy Polaków, Białorusinów i Ukraińców stojących na gruncie państwowości polskiej.

Jakie ugrupowania udzielił poparcia Zjednoczeniu Państwowemu?

Liczymy na następujące stronnictwa: Prawica Narodowa, Związek Kresowy, Unja Narodowo-Państwowa, Białorusinów Aktywistów, grupy ukraińskie, oraz na Polesiu, Wołyniu i województwie Nowogródzkim P.S.L. Piast. Poza to większość pracującej inteligencji, czy to urzędnicy państwowi czy komunalni, lub też pracownicy wolnych zawodów, oraz szerokie masy bezpartyjne.

Czy Zjednoczenie wysuwa jakiś program polityczny?

Tak. Za program polityczny uważamy pokojowe współzycie z wszystkimi narodowościami w kraju, pod względem społecznym dążymy do demokratycznego ustroju państwa oraz realizacji reformy rolnej w ramach konieczności. Jednakże program ten nie będzie obowiązywał w przyszłym Sejmie posłów, którzy przejdą z list Zjednoczenia, możliwe że utworzymy oddzielną frakcję, ale to kwestja przyszłości.

W ilu okręgach zgłosiło Zjednoczenie Państwowe listy kandydatów?

Listy kandydatów do Sejmu zgłosiliśmy w 8 okręgach: na Wołyniu, Polesiu, Wileńszczyźnie i Nowogródzkim i nam nadzieje, że uzyskamy 15 mandatów.

Na jakie warstwy społeczeństwa liczy Zjednoczenie w głosowaniu w Wilnie?

Liczymy przeważnie na inteligencję, t. j. na tą warstwę, która mogła osądzić jak zgubne jest partyjniactwo i do czego może ono doprowadzić. K. S.

wydawn. w Polsce, Francji, Anglii, Ameryce i Rosji, bogato ilustrując ruch przeciwalkoholowy na całym świecie kulturalnym. Wiele tablic porównujących zdrowe i chore organy ludzkie, między innymi statystyczne dane graficzne, wyrażające produkcję i spożycie wódki w litrach na głowę i wydatki na wódkę w rublach na głowę i ogółem — w miesiące i po wsiach w Wileńszczyźnie opracowane przez inż. Kędzińskiego. Dział pism, książek, broszur kilkudziesięciu i materiały agitacyjny przedstawia polski dorobek w tym kierunku i ilustruje bardzo bogato postęp literatury przeciwalkoholowej. Wystawa trwać będzie 3 dni i jest zwiedzana przez lud wiejski i miejski bezpłatnie. Kierownik szkoły sam daje objaśnienia obrazów i tablic graficznych oraz miewa pogadanki w kierunku uświadomienia licznych rzesz ludu wiejskiego o tym, co jest alkohol i jak zły wpływ wywiera na organizm ludzki, szczególnie zalecając rodzicom opiekę nad dziećmi i nie dawać im wódki.

Do godziny 12-jej wystawę zwiedza dziatwa z okolicznych wiosek i jest oprowadzana grupami; po zwiedzeniu wystawy odbywa się z dziećmi pogawędka w charakterze zastraszającym o wpływie złybnym wódki na umysł dziecka robiąc nacisk, aby dziatwa sama nie przyjmowała żadnych trunków od rodziców i krewnych na wszelkich uroczystościach. Kto pije, ten się źle uczy, zawsze mu to się powtarza.

W niedzielne dni będą urządzane odczyty z przezrociami w kwestji przeciwalkoholowej.

Wystawa ma w dni świąteczne zwiedzić Swir, Niestaniszki, Zawsir, Lyntupy, Święciany, Nowoświęciany, Podbrodzie i Wilno.

Zaznaczyć trzeba bardzo pocieszający objaw, że walkę z alkoholizmem rozpoczyna nauczycielstwo, bo one jedyną orzę serca dziatwy i rodziców i zasiewa idee trzeźwości narodu, hoduje dziatwę szkolną i wpływa na dzieci i rodziców częstymi pogawędkami.

godz. 6-jej. Do tego czasu wystawa będzie czynna codziennie od godz. 9 rano do 6-jej po południu. (A. W.).

— O słuchaczach kursów maturalnych. Uniwersytet St. Batorego otrzymał w tych dniach okólnik z Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, który opiewa, by słuchaczy, względnie słuchaczek kursów maturalnych na uniwersytet wileński nie przyjmować. (W. A. P.).

— Kasata Starostwa Grodzkiego. W myśl rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych nazwa „Starosta Grodzki” ma być zmieniona na „Komisarz Rządu na miasto Wilno”. (W.A.P.).

— Podziękowanie. Związek Polaków z kresów pozakordonowych przysłał serdeczne Bóg zapłać tym niżej wymienionym instytucjom, które złożyły swe hojne ofiary na pomoc dla niezamożnej młodzieży kresowej, wyzutej z mienia i wyrzuconej ze swych gniazd rodzinnych. Ofiary zostały złożone przez: Bank Prywatny Handlowy 200.000 mk., Bank Spółdz elczy 50.000 mk., Bank Parcelacyjny 25.000 mk., Bank Rolniczo-Przemysłowy 5.000 mk. i Spółkę „Las kresowy” 56.327 mk.

— Z sądu Okręgowego. Nowogródzki sąd okręgowy rozpatrywać będzie w dniu 28 listopada sprawę b. sędziego sądu okręgowego Filipa Bondy, oskarżonego z artykułu 2, pozycji 1 ustawy z dnia 18 marca 1921 r. (Wap.).

— Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego podaje do wiadomości, że termin zapisów na Kursy Pedagogiczne (Nauczycielskie) — roczne dla posiadających ukończoną szkołę średnią i dwuletnie dla mających sześć klas ukończonych — upływa 20 bm. Termin ten ustala się również i dla nauczycielstwa czynnego w szkołach powszechnych m. Wilna.

— Wileńska Szkoła Muzyczna, wskutek licznego napływu uczących się, zaangażowała kilka nowych sił pedagogicznych i stworzyła jeszcze następujące nowe klasy: skrzypiec (p. Siekierka, b. solista Filharmonji Warsz.), wolonceli (p. F. Tchorz), klarnetu (p. Kalinowski) i instrumentów orkiestrowych (flet, fagot, waltornia, trąbka).

Kancelarja otwarta od g. 4-7 w. (ul. Orzeszkowej 9).

— Nowa agencja pocztowa. Z dniem 6 października r. b. została uruchomiona agencja pocztowa Jody w pow. Dziśnieńskim.

Teatry Wileńskie

TEATR WIELKI	Dziś „ Hr. Luksemburg ”
TEATR POLSKI Sala Lutni	Dziś o 4 po południu „ HAMLET ” (zakupiony) o 8.30 koncert L. Cortilli
TEATR im. Syrokomli (gm. parafialowy)	Dziś „ SUBLOKATORKA ”

— Zarząd Klubu Pracowników Prywatnych Instytucji Kredytowych podaje niniejszem do wiadomości członków klubu, iż zapowiedziane na dzień 15 października walne zebranie odbędzie się **dnia 22 października o godzinie 4-tej popo.** w lokalu przy ul. Jagiellońskiej 10. Porządek dnia: 1. Legalizacja Klubu i odpowiednie zmiany statutu. 2. Wolne wnioski.

TEATRY I MUZYKA.

— Teatr polski (Lutnia) gra w sobotę 14 b. m. „**Hamleta**” Szekspira (ako przedstawienie popołudniowe, zakupione przez kursy wojskowe im. mjr. Łukasiewskiego. Wieczorem o 8.30 w sobotę odbędzie się koncert wokalny artysty sceny wileńskiej, tenora najśladniejszego oper zagranicznych Leona Cortilliego. Program obejmuje następujące arje z oper: Gioconda (Ponchielli), L'elisir d'amor (Donizetti), L'Africaine (Meyerbler), Żydówka (Halévy), Les pecheurs des perles (Bizet), The girl of the golden West (Puccini), La Tosca (Puccini). P. Cortilli wykona utwory muzyki obcej w języku rodzinnym libretta. Z oper polskich odśpiewa p. Cortilli arje ze Straszego Dworu (Moniuszko) i z Janka (Zelenkiego). Akompanjament objął kapelmistrz opery wileńskiej p. Jarosław Leszczyński.

— W teatrze Wielkim (Pohulanka) święci tryumfy p. Rogińska i p. Kosińska w operetce przemilę Lehara „**Hr. Luksemburg**”, która też będzie grana po raz piąty w sobotę 14 b. m. Wiedownie utrzymuje w najlepszym nastroju p. Dąmunt, śmiejącą każdym swym gestem i słowem. W wykonaniu biorą udział p. Józefowicz w roli tytułowej, pp. Dąmuntowa, Kozłowski, Wawrzekiewicz i inni.

— Teatr im. Syrokomli. (dawny ratusz) gra w sobotę 14 b. m. wesołą krotoczwila A. G. Siedleckiego „**Sublokatorka**” po raz dziesiąty. Już ta niezwykła ilość przedstawień świadczy w ten że krotoczwila ta przypadła publiczności bardzo do gustu.

Najbliższymi nowościami będą w teatrze polskim „**Urwis**” B. Katerwy, komedia ciesząca się wielkim powodzeniem w Warszawie, której premiera przypada na poniedziałek 16 b. m. w teatrze im. Syrokomli „**Krzyżacy**” Sienkiewicza w przeróbce scenicznnej Walewskiego, premiera tej sztuki w poniedziałek 16 b. m., w teatrze Wielkim w próbach „**Faust**” Gounoda.

WYPADKI I KRADZIEŻE.

— **Rozbicie głowy.** Stanisławowi Szymanikowi (Witkomińska 82) kole-dzy podczas hulanki rozbił głowę. Lekarz pogotowia poszkodowanego odwoził do szpitala św. Jakoba.

— **Przy pracy.** 7-o letniego Stanisławowa Sawickiego w czasie składania drzewa uderzono kłódą w głowę. Lekarz pogotowia poszkodowanemu udzielił pierwszej pomocy.

— **Bójka na wiecu.** Dn. 12 b. m. podczas wiecu przedwyborczego w miasteczku Solach wybuchła bójka między zwolennikami „Wyzwolenie” i „Piastowcami”. Kilka osób raniono.

— **Bez dokumentów.** Policja 1-go kom. zatrzymała Józefa Janczewskiego, który nieposiadał dokumentów osobistych.

Z CAŁEJ POLSKI.

Odezwa gen. Sosnkowskiego. Minister Spraw Wojskowych gen. Sosnkowski wydał odezwę do oficerów, wzywającą do składek na pomnik Poniatowskiego.

Relikwie św. Andrzeja Boboli. Władza duchowna otrzymała zawiadomienie, że bolszewicy oddają relikwie św. Andrzeja Boboli, które zostaną przywiezione do Warszawy. Uroczystość powyższa odbędzie się z wielką wspaniałością, według ceremonjału, który ogłoszony zostanie niebawem.

Nowy transport. Do Stołpców przybył transport, wysłany przez Delegację Polską Komisji Reewakuacyjnej i zawierający ewakuowane mienie dwóch fabryk oraz archiwa urzędów rosyjskich w Kongresówce. (A. W.)

Powrót kanonierek polskich do Gdyni. Kanonierki polskie „Generał Haller” i „Komendant Piłsudski”, po odbyciu podróży do państw bałtyckich, powróciły do Gdyni. Okrety podczas podróży zawinęły 28 września do Helsingforsu, skąd udały się do Rewla. (Pat.)

„Proletariusze wszystkich zawodów łączy się...” Strajk telefonów trwa dalej. Porozumienia nie osiągnięto. „Gazeta Poranna” donosi, że delegaci robotników gazowni i elektrowni grozą strajkiem, jeżeli rząd nie załatwi pomyślnie żądań pracowników telefonów. (A. W.)

Pijany poseł. Przed kilku dniami poseł na Sejm Szybiło, członek „Klubu Mieszkańskiego”, będąc w stanie nietrzeźwym, pobit dotkliwie przed domem nr. 115 przy ulicy Marszałkowskiej chłopca sprzedającego gazety. O wypadku powyższym sporządzono protokół i przesłano marszałkowi Sejmu.

Redaktor: Stanisław Mackiewicz.

KRONIKA.

Kalendarzyk.
Dziś: Edwarda Kr. W.
Jutro: Kalista P. M. Ewarysta
Wschód słońca o godz. 6 m. 59.
Zachód „ ” 5 m. 48.

WILEŃSKA.

— **Uczelnia im. Tomasza Zana P. M. Sz.** (ul. św. Anny 7). W sobotę 14 b. m. o godz. 4, punktualnie, wykład p. J. Jankowskiego: „Budowa człowieka” z obrazami świetlnymi.

— **Wydawanie paszportów.** Od 15 października r. b. Starostwo Grodzkie rozpocznie wydawanie dowodów osobistych, ustalonych dla całej Rzeczypospolitej Polskiej w pokoj u Nr. 15. (Wap.).

— **Ze związków.** Polski Związek Kolejowców w Wilnie w niedzielę dnia 15 października 1922 r. zwołuje w sali Kina Kolejowego przy moście przechodnim ogólne zebranie o godzinie 14 (2 pop.) w sprawach:

1) Poprawa bytu; nie dotrzymanie przyrzeczenia, danego przez Rząd Międzyzwiązkowej Komisji o zapomogach na zakupy zimowe, pominięcie przy wydawaniu zapomóg stałodziennych, dziennych i kontraktowych, o cukrze i węglu, oraz o regulacji plac.

2) Jeszcze raz o pragmatyce służbowej. 3) Sprawy organizacyjne związku do wyboru członka Komisji Rewizyjnej. 4) Utworzenie przy P. Z. K. agencji Banku Ludowo-Spółdzielczego. 5) Wspomogawczo-pośmiertna kasa i 6) Wolne wnioski.

Na zebraniu wystąpią kol. kol. z Poznania: Budniak, Jarnuszkiewicz; ze Lwowa: Łukasiewicz, Jaworski i z Warszawy: Papliński i Soroka, oraz z miejscowego koła i zarządu okręgowego.

— **Sąd Apelacyjny.** Sąd Apela-cyjny rozpatrywał w dniu 12 października r. b. sprawę Jana Skarbowskiego o to, że w dniu 9 października 1920 r. w celach rabunku zamordował dwie siostry, zamieszkałe przy ul. Połtawskiej Nr. 71 i ograłił z kosztowności i pieniędzy. Sąd po powtórnym rozpatrzeniu sprawy uznał wyrok Sądu Okręgowego, skazujący Skarbowskiego na karę śmierci przez rozstrzelanie, za prawomocny. Oskarżał prokurator Przyłuski, Broni Miller. (W.A.P.)

— **Wystawa Wydziału Sztuk Pięknych.** Wystawa prac słuchaczy Wydziału Sztuk Pięknych U. S. B. zamknięta zostanie w nadchodzącą niedzielę o

— Ale ile razy tygodniowo zbieraliście się?

— Dwa, trzy.

— My trochę częściej — pomyślała w duchu z dumą.

— A co teraz robią wasi skauci?

— Są w naszym wojsku.

— Jeszcze jedna analogja... Zupelnie, jak jej brat i Antos... i pan porucznik.

— I gdzie są teraz — zapytała nieostrożnie.

— Biją się Polakami.

— Jezus, Marja! — krzyknęła instyktownie, odsakując od niego, jak gdyby teraz dopiero przypomniała sobie rzeczywistość.

— No cóż tam takiego? A dlaczego „oni” zabierają naszą ziemię — rzekł ponuro, patrząc w ziemię, chłopak.

— Nie powiedział umyślnie „wy”, tylko — „oni”, przez rycerskość; nie chciał jej dotknąć.

— My nie napadamy na Ukrainę, tylko bronimy Galicji Wschodniej, odparła, powtarzając zdanie, nasyżane kiedyś o porucznika.

— Ależ Galicja jest nasza. Tam Rusini mieszkają.

— Ale i Polacy też. Nie, nie! Ona jest nasza: Napewno nasza — oponowała gorąco dziewczyna.

— Nas jest tam więcej.

— Ale my jesteśmy kulturalniejsi — bronila się rozpaczliwie argumentami porucznika.

— No to oddajcież swoje Pozańskie Niemcom, kiedy tak — wybuchnął chłopak. Widzisz ją, laszka!

— Mówię ci, że Galicja jest nasza.

— Nie — nasza — powtórzyła spokojnym uporem.

— Nasza! Nasza! Była, jest i będzie! wykrzyknął namiętnie.

— Nasza!

— Słuchaj, nie drażnij mnie, bo będzie źle, rzekł groźnie...

— Złe iskry zamigotały mu w oczach...

— Możesz mnie zabić, powtórzyła wjdno dziewczyna, ale nie przestanę tego mówić. Może nie umiem tego przekonywać, ale jedno wiem, że więcej wierzę ojczyźnie, niż tobie.

— Chłopak zlagodniał.

— Nie bój się! Nie zabiję cię.

— Cóż ty winna jesteś, że czujesz tak, jak ja czuję. Ojczyznę nasze się sprzecza, nawet biją, ale my możemy być w zgodzie. To jest źle powiedziałem — możemy walczyć, ale nie nienawidzić się.

— Milczała z oczyma pełnemi łez.

— Ale przestańmy już o tem mówić i chodźmy prędzej. Późno już.

— Poszli w milczeniu. O parę kroków dalej Hala przeszła na drugą stronę drogi. Od czasu do czasu padały jakieś obojętne pytania, ale odległość pomiędzy nimi nie zmniejszała się. Krew młoda, ognista, rozkwitając w ich żyłach kwieciami nieświadomych pragnień, kierowała ich ku sobie. Pomimo tego nie przekraczali drogi. Jakgdyby po tej drodze kroczyl niewidzialny cień poważnych ojczyzna.

— Szli coraz prędzej. Młodzi, jak ruń, która ich otaczała. Jak wonne powietrze stepu, które ujmowało co chwila ich młode tyle wzajemnych rozkoszy obiecujące ciała w uściski miękkie i łagodne. Jak słońce wiosenne, muskające

dwie czarne, poruszające się rytmicznie głowy. Pierwszy przerwał milczenie chłopak.

— Wiesz co? Zaśpiewajmy co na zgodę.

— Milczenie.

— E, nie gniewaj się. Przeskoczył z ręcznie dzielący ich rowek drogi.

— Milczenie.

— Daj spokój mała! Nie gniewaj się. Ja prędki jestem. Przepraszam cię.

— Ale co będziemy śpiewać, wyrzekła, napół tylko udobruchana, odwracając się, ale nie przechodząc na drugą stronę drogi. Ja ukraińskich piosenek śpiewać nie będę.

— O, jakaś ty zawzięta. No to śpiewaj swoje, a ja swoje. Po kolei. Nie chcesz? Tak długo się umiesz gniewać. Ja nie. E, daj pokój! To tak, jak w Romeo i Julji. Pamiętasz? Kazali się nam uczyć po rosyjsku. Ojcowie się kłócili, a dzieci się kochały.

Hala odwróciła głowę i pierwsza zaczęła śpiewać jakąś skautowską piosenkę, którą nauczył ją „pan”. Chłopak nucił, wstuchując się w melodie. Potem zaczął śpiewać swe rzewne piosenki. Od czasu do czasu wtórowała mu towarzyska. Kwietniowe popołudnie dobiegało już wieczoru, kiedy doszli do lasu.

— „Wiesz co”, rzekł chłopak, rozglądając się po okolicy, „zagadaliśmy się i zaśpiewaliśmy się. Późno już. Do... zsiądęcię wiorst. No dojdziemy przed nocą. Trzeba tu nocować.”

brze. Jak nigdy. Jakie to szczęście pracować dla ojczyzny. Jakie to szczęście, że ojczyzna jest.

— Niby to on coś robi, pomyślała z dumą Hala. Ja to co innego.

— A w Boga wierzysz, zapytała ją, nie odrywając oczu od gwiazd.

— O tak, naturalnie. Ale w ojczyznę jakoś więcej. To dziwne... Prawda?... Czemu to tak jakoś... — Znowu chwilka ciszy. Prawie taka, jak w naturze... Śpiący wiatr tylko sennie porusza liście. Nic w tem dziwnego, odpowiada wolno, urwanymi zdaniem, nie odrywając w dalszym ciągu wzroku od wyskrzonego namiotu nieba. Dla Boga ja tylko wierzę, a dla ojczyzny mogę walczyć, ruszać się, pracować, poświęcać się... Umrzeć nawet, jak zechcę. To przynajmniej prawdziwa wiara, mówił, patrząc ku górze na swoje gwiazdy, gwiazdy ukraińskie, tak wspaniale świecące na tle głębokiego szafiru.

— A umrzeć chciałbyś za ojczyznę?

— Kiedyś... już bardzo dawno... w dzieciństwie marzyłem o tem, ale dziś, o nie, nie!... Teraz mi jest strasznie dobrze. Ale jutro owszem. Cóż może być słodszy, jak śmierć dla ojczyzny, powiedziała z prostotą, dochodzącą do patosu.

— I ja też, odpowiedziała równie prosto dziewczyna.

D. c. n.

KINOTEATR „POLONJA“
Ul. Mickiewicza 22.

Dziś premiera!
Wielki film sensacyjny z cyklu
„BIAŁE NIEWOLNICE“

„U progu hańby“

współczesny dramat w 7-miu aktach wyświetlający nikczemne machinacje handlarzy żywym towarem. W rolach głównych śliczna **Ressel Orła** i słynny **W. Kraus**.

KINO-TEATR „HELIOS“
Dziś ostatnia sensacja

Męcząca śmierć w 6 akt.

epopea bohatera o miłości i śmierci Akt 1 na ziemi, 2 W drodze do wieczności, 3 Epoka odrodzenia, 4. Na wschodzie, 5. W Chinach, 6. Między życiem a śmiercią. Reż. JOE MAI w roli śmierci odtwórca roli Yogha w „Indyjskim Grobowcu“ B. GOETZKE. Wroli gł. LILI DAGOWER. Początek seansów o 4, 6, 8 i 10

KINO-TEATR PICCADILY
Dziś nasze kolejne arcydzieło

„TRAGICZNA MIŁOŚĆ ARTYSTY“

dramat w 6 wielkich częściach podług romansu znanego pisarza **Feliksa Saltena**. W głównej roli gwiazda Ekranu **Dora Kaiser**.

BILANS

Wileńskiego Banku Rolniczo-Przemysłowego.

na dzień 1 października 1922 roku.

Stan czynny

Stan bierny

Gotowizna w kasie	110.136.408.34
Pozostałość w P. K. K. P.	2.875.709.92
Pozostałość w Pocztovej Kasie Oszczędności	1.092.254.—
Pieniądze zagraniczne i papiery procentowe własne	72.875.436.—
Weksle zdyskontowane	181.958.440.—
Rachunki otwartego kredytu	328.503.118.50
Pożyczki terminowe	32.098.300.—
Korespondenci: a) (Loro)	177.185.662.—
„ b) (Nostro)	299.098.78
Nieruchomości	8.805.500.—
Koszty handlowe	108.571.297.38
Ruchomości	13.896.929.—
Inkaso weksli	125.377.353.—
Rachunki z Oddziałami	231.115.711.—
Późne rachunki	79.650.709.—
	1.474.441.926.92

Kapitał zakładowy	100.000.000.—
„ zapasowy	17.270.122.70
„ ustawowy	1.309.498.95
Wkłady terminowe	100.060.000.—
Rachunki czekowe	565.858.170.—
Korespondenci a) Loro	48.020.183.—
„ b) Nostro	86.203.390.05
Redyskonto weksli	15.000.000.—
Procenty i prowizja	121.106.686.22
Komitenci za inkaso	125.377.353.—
Rachunki Zarządu z Oddziałami	220.548.828.—
Różne rachunki	32.439.077.—
Przekazy nieopłacone	41.248.618.—
	1.474.441.926.92

Od administracji.

Administracja Słowa w celu uniknięcia nieporozumienia w wysyłaniu pisma uprzejmie prosi Sz. Prenumeratę nadsyłających należność za prenumeratę o podawanie dokładnych i wyraźnych adresów, z wyszczególnieniem: Imienia nazwiska i stac. pocztowej.

POTRZEBNA KANTORZYSTKA ze ścisłą znajomością buchalterji, B-cia ALSZWANG, Wilno, Wielka 72.

Marka Fabryczna

HERBATA angielska i KAKAO

„SIBUNION“

pakowana w Anglii, wytworna w smaku, bez domieszek, waga czysta bez opakowania.

Sprzedaję we wszystkich handlach. Hurtowy skład Dobroczyński 2. r. „Wschodnia Spółka H.-Przem.“

BACZNOŚĆ!

Zdolni, energiczni i inteligentni agenci mogą mieć stale dobry zarobek.

Zgłaszać się do administracji pisma.

Pamiętajcie o zdemobilizowanych.

Łóżka fabryk Kenrad Jarnuszkiewicz i S-ka, Gostyński i S-k i inni

Materace, krzesła (wiedeńskie i składowe) szafy, biurka, umywalnie, stoliki nocne i wieszadła żelazne, koce, skarpetki. **Specjalny dział szczerotkarski** (własna wytwórnia). — Przedstawicielstwo i skład instrumentów chirurgicznych fabryki **J. Jodłowski w Warszawie**. — H.D.F. Mieszkowski Sp. z ogr. odp. Oddział Wileński ul. Zawalna 28/30.

!!! Niebywała okazja !!!

Przemysłowcy, handlowcy i wszyscy abonenci telefoniczni!!!

Wkrótce zostanie wydana Księga Telefoniczno-Adresowa na całą Rzeczpospolitą Polską włącznie Górnego Śląska i Gdańska, która dostarczy przemysłowcom, kupcom i interesantom krajowym obfitego materiału dla nawiązania stosunków handlowych, oraz sposobności do skutecznej reklamy. —

Księga dzieli się na trzy części: 1) spis alfabetyczny, 2) w/g numerów telefonów i 3) w/g branż (zawodów), oraz posiada specjalny dział reklamowy.

Każdy abonent telefonu zostanie BEZPŁATNIE umieszczony w pierwszych dwóch częściach, w trzeciej i dziale reklamowym za małą opłatą i na bardzo wygodnych warunkach.

Termin umieszczenia krótki — spieszcie się!!!

Informacji udziela, i zapisy przyjmuje

CENTRALA
REPREZENTACJI PRZEMYSŁU
KRAJOWEGO i ZAGRANICZNEGO
w WILNIE
Wielka Pohulanka 7.

FABRYKA SWIEC I WYROBÓW WOSKOWYCH

Fr. SEZEMSKI, Biała (Małopolska).

Up. komunikuje, iż oddaliśmy Domowi Handl.-Przem. „NIEMEN“ Sp. z ogr. odp. Wilno, ul. Zawalna Nr. 20.

Przedstawicielstwo na Województwo Wileńskie, Litwę Kowieńską, Lotwę i Rosję Północną i upoważniliśmy do odbierania zleceń i sum przy zadatkach. (: : :)

—(Podając o powyższem, up. prosimy ze zleceniami zwracać się do nas —(

Dom Handl.-Przem. „NIEMEN“ Sp. z org. odp.

KURSY BUDOWNICTWA I KOMUNIKACJI.

Rozpoczęcie wykładów 16 b. m. o g. 6 wiecz. Warunki przyjęcia: 4 kl. dla dozorców, 6 kl. — dla techników i matura dla konstruktorów żelbetnictwa lub mostów. Zapisy na 1 i 2 tryestr od g. 5 do 7 w szkole powszechnej Nr. 1, ul. Żeligowskiego 4.

I-sza Spółka Fryzjerska
ul. Dominikańska Nr. 1 (przy hotelu Europejskim)
damski **MANIKUR**
i męski
SALON DAMSKI pod kierownictwem pana **POLA**

Materiały wełniane i bawełniane, bielizniane, poscielowe i ubraniowe. Sprzedaż detaliczn. Wileńska 27, „Wschodnia Spółka“. Sklep Polski i Chrześcijański.

BIURO LEŚNE I PARCELACYJNE

J. KASTOWSKI i B. ŚWIĘTORZECKI.
Wilno, ul. Mickiewicza, (5-to Jerska) Nr. 42, m. 5.
Informacje od g. 9-10 i 5-6 w. —(Szacowania, urzędzenia leśne, parcelacje majątków ziemsk. wszelkie roboty miern.: Sporządż., kopjowanie planów i in.

Doktor med. D. Zeldowicz
z Moskwy
przyjmuje od g. 10-1 i 5-7
spec. weneryczne, moczopłciowe, syfilis i skórne.
Ul. Mickiewicza (b. 5-to Jerska) Nr. 24 m. 4.

Kobieta lekarz Dr. Szwarz-Zeldowicz
Przyjęcia 12^{1/2}—2 i 3—5
Choroby: kobiece oraz
Ul. Mickiewicza (b. 5-to Jerska) Nr. 24 m. 4.

Do sprzedania fortepjan, W. Pohulanka 31, m. 11, od 11-iej do 1.

Poszukuje się rutynowanych agentów na prowizję. Zgłaszać się: Centr. Reprez. Przem. Krajow. i Zagan. Wilno, W. Pohulanka 7.

Pianistka, posiadająca dyplom konserwatorium udziela lekcji muzyki i teorii. Snipiszki, Artyleryjska 1-3.

Węgiel kamienny Wielka 35.

Fachowiec - rolnik z długoletnią praktyką i doświadczeniami, kawaler, poszukuje posady do majątku za skromne wynagrodzenie. Nadbrzeźna 4, m. 16.

Sprzedaje się folwark 40 dziesięcin ziemi 16 wiorst od Wilna i 7 od stacji kolejowej. Szczegóły: ul. Nadbrzeźna 18-7, Zakrzewski.

PZECZNACZENIE.

Kim jesteś? Kim być możesz? Zalety, wady, zdolności. Przyslijcie swój charakter pisma, lub zainteresowanej osoby, zakomunikujcie imię, rok i miesiąc urodzenia, ile osób najbliższej rodziny, na tych danych otrzymanie od uczonego psychografologa Szyllera-Szkolnika (autora prac naukowych) listem poleconym naukową szczegółową analizę charakteru, określenie ważniejszych zdarzeń życiowych. Odpowiedzi na szczerze zadane pytania. Cenne wskazówki i rady. Do tego jeszcze najnowszy utwór Ch. Szyllera-Szkolnika, niewielka, lecz treścią bogata książeczka: „Tajemnice powodzenia“. Rady, wskazówki, uwagi, jak żyć, postępować, aby osiągnąć powodzenie, dobrobyt, niezależność, zadowolenie i zwycięsko przeciwstawić się losowi. Praca naukowa p. Szyllera-Szkolnika zaszczycona mnóstwem odesł i podziękowań w poczytnych pismach krajowych i zagranicznych. Analizę wysłać się po otrzymaniu mk 1.500 wraz z książką. Jeśli wziąć pod uwagę, że wykonanie analizy wymaga kilku godzin poważnej umysłowej pracy, koszty ogłoszeń, pocztowe i t. p., wyżej oznaczona suma nie może wydawać się zbyt wysoką. Dla badań osobistych przyjmuję od godz. 12-7 p. Nadzwyczaj ciekawej treści książki. Katalog ilustrowany darmo. Na wysyłkę dołączyć znaczek pocztowy. Adres: **Psychografolog Szyller-Szkolnik**, Warszawa, Wydawnictwo „Świt“ Piękna 25.

Dr. Kazimierz Kukiewicz ordynator szpitala Sawicz. Choroby skórne i weneryczne. Przyjm. od 8-9 rano i od 3-6 popoł. ul. Śniadeckich 1 (b. zauł. 5-to Jerski).

D-r. LEGIEJKO. Choroby wewnętrzne. Specjalność: żołądkowe i płuc. Przyjmuje codziennie od 5-7. A. Mickiewicza 21 — 1.

Dr Leon Ginsberg

Choroby weneryczne, syfilis i skórne. Ul. Trocka Nr 3, róg Wileńskiej. Telefon 352. Przyjmuje od g. 9-1 i 4-7.

E. Suszyński

choroby weneryczne i skórne. Ul. Mickiewicza 30. Od godz. 10-12 i 4-7.

Dr. J Bernstejn

chor. skórne, weneryczne, syfilis i moczopłciowe. 9-1 i 4-8. Ul. Mickiewicza 28 m. 5.

D-r A. LIBO

Choroby uszu, gardła i nosa. Przyjmuje od 11-1 i 3-5. Zawalna 32.

Dr. S. Kaplan po-med.

Spec. chor. weneryczne, syfilis i skórne. Wileńska 11, m. 1 (wejście z Benedyktyńskiego zaułka) 9-12 i 4-7. Telefon 640. 2-2

Dr. D. Kenigsberg

Choroby weneryczne, syfilis i skórne. Ul. Mickiewicza 4. Przyjmuje od g. 9-2 i 4-7. Panie od 4-5.

DOKTOR E. BIRZOWSKI

Chor. weneryczne, syfilis i skórne. Przyjmuje od godz. 10-2 i 4-7. Panie od 3-5 pp. Jagiellońska 3 m. 5 (róg Mickiewicza).

Akuszka OKUSZKO

ul. Wielka 33-2, przyjmuje 9-11 i 3-6. UDZIELA PORAD.

Akuszka z Warszawy

udziela porad. Przyjmuje od 9 rano do 7 wiecz. Mickiewicza 46-6.

Dr. Marjan Mienicki

chor. weneryczne, syfilis i skórne (lec. sztucznym słoncem górskim) ul. Wileńska Nr. 34. Od godz. 4 — 7 p.

Kto chce

coś kupić, coś sprzedać, znaleźć posadę, dostać pracowników, aby o jego firmie przedsiębiorstwie lub handlu wiedzieli, znaleźć dzierżawę majątku, odstąpić w dzierżawę majątek itd. it. itd.

niech się zgłosi

w gazecie

„SŁOWO“

a niezawodnie osiągnie wiele z tego: —: korzyści.

DRUKARNIA „MOTUS“

WILNO, WIELKA 42.

Wykonuje szybko i starannie wszelkie roboty w zakresie drukarstwa wchodzące